

Προστασία Δεδομένων

(Data Protection)

Εξεταστέα Ύλη

Έκδοση 1.0

Copyright © 1997 - 2018 Ίδρυμα ECDL

Όλα τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα. Απαγορεύεται η αναπαραγωγή εν όλω ή εν μέρει του παρόντος σε οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο (ηλεκτρονικά, φωτοτύπηση, φωνητική καταγραφή ή άλλως) χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Ιδρύματος ECDL . Για οποιοδήποτε ερώτημα σχετικά με την άδεια αναπαραγωγής, μετάδοσης και χρήσης για οποιοδήποτε λόγο του παρόντος υλικού παρακαλούμε απευθυνθείτε στον εκδότη.

Αποποίηση

Παρ' όλα τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το Ίδρυμα ECDL για την προετοιμασία αυτής της έκδοσης, καμία εγγύηση δεν παρέχεται από το Ίδρυμα ECDL, ως εκδότη, για την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται εντός αυτής. Επίσης, το Ίδρυμα ECDL δεν είναι υπεύθυνο ή υπόχρεο για οποιαδήποτε απώλεια, βλάβη, φθορά, οποιουδήποτε είδους προκύψει λόγω πληροφοριών, οδηγιών ή συμβουλών που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο. Το Ίδρυμα ECDL διατηρεί το δικαίωμά του να πραγματοποιεί αλλαγές μονομερώς και κατά τη διακριτική του ευχέρεια οποτεδήποτε χωρίς προηγούμενη γνωστοποίηση.

Το Ίδρυμα ECDL είναι εγγεγραμμένο εμπορικό όνομα του The European Computer Driving License Foundation Limited. Το ECDL και τα σχετικά λογότυπα είναι όλα καταχωρημένα εμπορικά σήματα του Ιδρύματος ECDL. Όλα τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα.

Ενότητα Προστασία Δεδομένων

Αυτή η ενότητα παραθέτει τις βασικές γνώσεις σχετικά με τις έννοιες και τις αρχές προστασίας δεδομένων (data protection), τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, την εφαρμογή πολιτικών και μέτρων προστασίας δεδομένων και τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές διατάξεις.

Στόχοι ενότητας

Οι υποψήφιοι που θα επιτύχουν στις εξετάσεις της ενότητας αυτής θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν έννοιες σχετικά με τα προσωπικά δεδομένα και την προστασία τους.
- Κατανοούν τη λογική, τους στόχους και το πεδίο εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU - General Data Protection Regulation GDPR).
- Περιγράφουν τις βασικές αρχές του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR) σχετικά με τη νόμιμη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
- Κατανοούν τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων και του τρόπου με τον οποίο τηρούνται.
- Κατανοούν ότι οι πολιτικές και οι μέθοδοι μιας εταιρείας θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς προστασίας δεδομένων και να περιγράφουν βασικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- Κατανοούν τον τρόπο αντίδρασης στις παραβιάσεις δεδομένων και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς προστασίας δεδομένων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
1 Βασικές Έννοιες	1.1 Προσωπικά Δεδομένα	1.1.1	Κατανόηση του όρου σεβασμός της ιδιωτικής ζωής/ιδιωτικό απόρρητο (privacy) καθώς και των δικαιωμάτων που σχετίζονται με αυτήν. Επίγνωση ότι η ιδιωτική ζωή δεν είναι απόλυτο δικαίωμα και ότι άλλα δικαιώματα μπορεί να έχουν προτεραιότητα σε σχέση με αυτήν.
		1.1.2	Καθορισμός του όρου προσωπικά δεδομένα (personal data).
		1.1.3	Κατανόηση του όρου επεξεργασία δεδομένων (data processing).
		1.1.4	Διαχωρισμός μεταξύ αυτοματοποιημένης και χειροκίνητης επεξεργασίας δεδομένων.
	1.2 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων	1.2.1	Κατανόηση του όρου προστασία δεδομένων (data protection).
		1.2.2	Αναγνώριση ορισμένων κινδύνων της επεξεργασίας δεδομένων ως προς τα προσωπικά δεδομένα όπως: τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη γνωστοποίηση, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
2 Σύνοψη Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR)	<i>2.1 Συλλογιστική/ Τεκμηρίωση και Στόχοι</i>	1.2.3	<p>Αναγνώριση ορισμένων κινδύνων της επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων προς τα υποκείμενα των δεδομένων όπως: διακρίσεις, κλοπή ταυτότητας ή απάτη, οικονομική απώλεια, δυσφήμιση, απώλεια εμπιστευτικότητας, απώλεια ιδιωτικού απορρήτου, απώλεια δικαιωμάτων, απώλεια ελέγχου δεδομένων, δημιουργία προφίλ.</p>
		1.2.4	<p>Κατανόηση ρόλων και αρμοδιοτήτων ως προς την προστασία δεδομένων όπως: υποκείμενο δεδομένων (data subject), εκτελούντα την επεξεργασία δεδομένων (data processor), υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων (data controller), υπεύθυνο προστασίας δεδομένων (data protection officer - DPO), εποπτική αρχή (supervisory authority).</p>
		2.1.1	<p>Κατανόηση ότι ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (GDPR) είναι ένας κανονισμός προστασίας δεδομένων ο οποίος είναι εκτελεστός/εφαρμόζεται ως νόμος σε όλα τα κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).</p>
	<i>2.2 Πεδίο εφαρμογής</i>	2.1.2	<p>Αναγνώριση σκεπτικού εφαρμογής του κανονισμού GDPR: αυξημένη ασφάλεια δικαίου, αυξημένη εμπιστοσύνη των καταναλωτών, αυξημένη προστασία των αυξανόμενων όγκων ηλεκτρονικών προσωπικών δεδομένων και της μεταφορά τους διεθνώς.</p>
		2.1.3	<p>Περιγραφή κύριων στόχων του γενικού κανονισμού προστασίας δεδομένων: ανάλογο επίπεδο προστασίας φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ελεύθερη κυκλοφορία προσωπικών δεδομένων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).</p>
		2.2.1	<p>Περιγραφή πεδίου εφαρμογής δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων που καλύπτονται από τον κανονισμό προστασίας δεδομένων (GDPR): αυτοματοποιημένη και χειροκίνητη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, δραστηριότητες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που εξαιρούνται από την εφαρμογή του κανονισμού.</p>
2.2.2	<p>Περιγραφή χωρικού/εδαφικού πεδίου εφαρμογής που καλύπτεται από τον γενικό κανονισμό προστασίας δεδομένων (GDPR) όσον αφορά τον τόπο επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων και τα υποκείμενα των δεδομένων.</p>		
3 Βασικές Αρχές	<i>3.1 Επεξεργασία Προσωπικών</i>	3.1.1	<p>Ορισμός των αρχών της νομιμότητας, της δικαιοσύνης και της διαφάνειας.</p>

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
	<i>Δεδομένων</i>	3.1.2	Ορισμός της αρχής περιορισμός σκοπού χρήσης (purpose limitation).
		3.1.3	Ορισμός της αρχής ελαχιστοποίηση δεδομένων (data minimization).
		3.1.4	Ορισμός της αρχής ακρίβεια (accuracy).
		3.1.5	Ορισμός της αρχής περιορισμός περιόδου αποθήκευσης (storage limitation).
		3.1.6	Ορισμός της αρχής ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα (integrity and confidentiality).
		3.1.7	Ορισμός της αρχής λογοδοσία (accountability).
	<i>3.2 Νομιμότητα Επεξεργασίας</i>	3.2.1	Περιγραφή προϋποθέσεων σύννομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων: συγκατάθεση από το υποκείμενο των δεδομένων, εκτέλεση σύμβασης, τήρηση νομικής υποχρέωσης, προστασία ζωτικών συμφερόντων, εκπλήρωση καθήκοντος δημοσίου συμφέροντος, ενάσκηση νόμιμων συμφερόντων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από τρίτο.
		3.2.2	Επίγνωση πως η συγκατάθεση μπορεί να θεωρηθεί δεδομένη από το υποκείμενο των δεδομένων μόνον εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Περιγραφή των όρων συγκατάθεσης: καταγράφεται, ζητείται σαφώς, αποσύρεται, δίνεται ελεύθερα.
		3.2.3	Κατανόηση όρων που ισχύουν για τη συγκατάθεση παιδιού (child's consent) σε σχέση με τις διαδικτυακές (online) υπηρεσίες.
		3.2.4	Αναγνώριση ύπαρξης νομικής συμφωνίας μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας δεδομένων και του εκτελούντα την επεξεργασία των δεδομένων, όταν η επεξεργασία γίνεται εκ μέρους του υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων, για την εξασφάλιση συμμόρφωσης με τους κανονισμούς περί προστασίας δεδομένων και την προστασία των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
4 Δικαιώματα Υποκειμένου Δεδομένων	4.1 Διευκόλυνση Δικαιωμάτων	3.2.5	Προσδιορισμός ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των οποίων, κατά κανόνα, απαγορεύεται η επεξεργασία: φυλετική καταγωγή ή εθνότητα, πολιτικές απόψεις, θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις, γενετικές πληροφορίες, βιομετρικές πληροφορίες, πληροφορίες υγείας, πληροφορίες σεξουαλικής ζωής, γενετήσιος προσανατολισμός. Αναγνώριση της δυνατότητας υποβολής σε νόμιμη επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων υπό ορισμένες προϋποθέσεις όπως: με ρητή συγκατάθεση
		3.2.6	Αναγνώριση δυνατότητας μεταφοράς γενικά των προσωπικών δεδομένων για επεξεργασία εκτός της ΕΕ μόνο όταν οι εξωτερικοί κανονισμοί προστασίας δεδομένων συμμορφώνονται με τον γενικό κανονισμό προστασίας δεδομένων GDPR.
		4.1.1	Αναγνώριση σημασίας της σαφούς ενημέρωσης του υποκειμένου των δεδομένων σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων όπως: ειδοποίηση περί απορρήτου (privacy notice), ειδοποίηση δίκαιης επεξεργασίας (fair processing notice).
		4.1.2	Περιγραφή βασικών πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων όταν συλλέγονται προσωπικά δεδομένα, όπως: ταυτότητα και στοιχεία επικοινωνίας υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων, σκοπός και νομική βάση επεξεργασίας, περίοδος διατήρησης δεδομένων, δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων.
		4.1.3	Περιγραφή συμπληρωματικών πληροφοριών που ενδεχομένως πρέπει να παρέχονται στο υποκείμενο των δεδομένων, όταν συλλέγονται προσωπικά δεδομένα από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων, όπως: μεταφορά δεδομένων σε τρίτη χώρα, στοιχεία επικοινωνίας οποιουδήποτε υπεύθυνου προστασίας δεδομένων, οποιουσδήποτε άλλους αποδέκτες, οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες που καθιστούν δίκαιη την επεξεργασία.
		4.1.4	Επίγνωση ανάγκης παροχής πρόσθετων πληροφοριών στο υποκείμενο των δεδομένων όταν τα δεδομένα δεν λαμβάνονται απευθείας από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων.
	4.2 Άσκηση Δικαιωμάτων	4.2.1	Ορισμός του όρου αίτημα πρόσβασης υποκειμένου (subject access request) και κατανόηση των δικαιωμάτων πρόσβασης (right of access) ενός υποκειμένου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
		4.2.2	Κατανόηση του δικαιώματος στη διόρθωση / ενημέρωση (right to rectification).
		4.2.3	Κατανόηση του δικαιώματος στη «λήθη» (right to be forgotten).
		4.2.4	Κατανόηση του δικαιώματος περιορισμός επεξεργασίας (restriction of processing).
		4.2.5	Κατανόηση του δικαιώματος φορητότητα δεδομένων (data portability).
		4.2.6	Κατανόηση του δικαιώματος αντίθεσης και μη συμμόρφωσης σε απόφαση η οποία βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένου και της κατάρτισης προφίλ (profiling).
		4.2.7	Κατανόηση του ενδεχομένου μη κάλυψης των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων λόγω ύπαρξης νομικών περιορισμών.
5 Εφαρμογή	<i>5.1 Πολιτικές και Μέθοδοι</i>	5.1.1	Κατανόηση συμμόρφωσης κατευθύνσεων και πολιτικών προστασίας δεδομένων με τους κανονισμούς προστασίας δεδομένων. Επίγνωση σημασίας τήρησης κατευθυντήριων γραμμών και πολιτικών για την προστασία των δεδομένων.
		5.1.2	Κατανόηση ενσωμάτωσης προστασίας δεδομένων στην επεξεργασία δεδομένων από σχεδιασμού και από προεπιλογή.
		5.1.3	Κατανόηση του όρου εκτίμηση αντικτύπου προστασίας δεδομένων (data protection impact assessment) και πότε αυτή απαιτείται.
	<i>5.2 Μέτρα</i>	5.2.1	Αναγνώριση ορισμένων κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων διαχείρισης κινδύνων κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων όπως: ψευδωνυμοποίηση (pseudonymisation) και κρυπτογράφηση προσωπικών δεδομένων, ικανότητα εξασφάλισης συνεχούς εμπιστευτικότητας, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα και ανθεκτικότητα συστημάτων και υπηρεσιών, δυνατότητα έγκαιρης αποκατάστασης προσωπικών δεδομένων, διαδικασία προσδιορισμού αποτελεσματικότητας τεχνικών και οργανωτικών μέτρων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΓΝΩΣΤ. ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΝΑΦ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
		5.2.2	Επίγνωση συγκεκριμένων τεχνικών μέτρων διαχείρισης κινδύνων κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων όπως: κρυπτογράφηση, ασφαλής ψηφιακή αποθήκευση, δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας δεδομένων, ασφαλείς ψηφιακές επικοινωνίες, ασφαλές φυσικό περιβάλλον (secure physical environment), ασφαλής καταστροφή/απόρριψη δεδομένων (secure disposal of data).
		5.2.3	Επίγνωση συγκεκριμένων οργανωτικών μέτρων διαχείρισης κινδύνων κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων όπως: κατάρτιση, διαδικασίες και μέθοδοι, νομικές συμβάσεις, διαχειριστική εποπτεία (managerial oversight).
		5.2.4	Διάκριση μεταξύ ψευδωνυμοποίησης (pseudonymisation) και ανωνυμοποίησης (anonymisation) δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
6 Συμμόρφωση	<i>6.1 Παραβιάσεις Δεδομένων</i>	6.1.1	Κατανόηση του όρου παραβίαση προσωπικών δεδομένων (personal data breach).
		6.1.2	Επίγνωση του χρόνου αναφοράς παραβιάσεων προσωπικών δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στην εποπτική αρχή.
		6.1.3	Επίγνωση της ανάγκης αναφοράς παραβιάσεων προσωπικών δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στο υποκείμενο των δεδομένων όταν υπάρχει υψηλός κίνδυνος για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του.
	<i>6.2 Εφαρμογή</i>	6.2.1	Αναγνώριση της εποπτικής αρχής της δικαιοδοσίας σας και αναγνώριση της απαίτησης συνεργασίας με αυτήν, όταν αυτό ζητηθεί.
		6.2.2	Αναγνώριση του δικαιώματος του υποκειμένου των δεδομένων να υποβάλει καταγγελία στην εποπτική αρχή του, ανεξάρτητα από το πού υπόκεινται επεξεργασία τα δεδομένα του.
		6.2.3	Κατανόηση των πιθανών συνεπειών για τους οργανισμούς που δεν εφαρμόζουν τους σχετικούς κανονισμούς προστασίας δεδομένων όπως: πρόστιμα, διαφορές, δυσφήμιση.